

Verbandsets

Indeling

Vanwege het overzicht is ook een andere indeling van de verbanddozen gekozen. Voorheen waren er diverse benamingen zoals recreatieset, verkeersset. Nu is er een indeling in drie categorieën:

- De Basisverbandset, waarvan de inhoud geschikt is voor verlening van eerste hulp door personen met of zonder Diploma Eerste Hulp bij alledaagse ongevallen/letsels.
- De Evenementen / Sport verbandset, waarvan de inhoud geschikt is bij verlening van eerste hulp bij (sport)evenementen door de meer gevorderde eerstehulpverlener.
- De Bedrijfsverbandset, waarvan de inhoud kan worden gebruikt bij verlening van eerste hulp in bedrijven door bedrijfshulpverleners.

De leveranciers hoeven deze namen overigens niet op de verbanddozen te vermelden, maar kunnen (in overleg met de klant) een eigen naam geven aan de set.

Inhoud van de sets

Per set is beschreven welke producten aanwezig dienen te zijn en in welke minimale hoeveelheden. De leveranciers bepalen zelf welke aantallen of extra materialen zij aan dat minimum willen toevoegen. Hiermee kunnen ze zich onderscheiden van andere leveranciers of kunnen ze tegemoet komen aan de wens van de klant, bijvoorbeeld met waterafstotend zelfklevend crêpe zwachtel voor watersporters of met blauwe pleisters voor in de keuken van een restaurant.

Uiteindelijk heeft het ene bedrijf meer behoefte aan speciaal materiaal dan een ander bedrijf. Ook zal de grootte van een bedrijf invloed hebben op het aantal verbanddozen en de hoeveelheid van materialen in de verbanddoos.

Overigens betekent een en ander niet dat alleen materialen die genoemd worden in de richtlijnen gebruikt mogen worden. Er zijn vele materialen op de markt, waarmee goed eerste hulp verleend kan worden.

In de verbanddoos mag dus meer aanwezig zijn dan de opsomming in de richtlijnen, maar een verbanddoos wordt wel afgekeurd wanneer er minder dan de opsomming in zit.

Andere artikelen kunnen dus opgenomen worden. Er moet wel gewaakt worden voor een overdaad aan middelen. Dat zou slechts kostenverhogend werken en gebruik van de set afremmen doordat het overzicht verloren gaat. Daarbij heeft het weinig zin veel artikelen te hebben die ongebruikt het einde van de houdbaarheidsdatum bereiken (dit laatste is overigens niet helemaal te voorkomen, omdat bij aanschaf van de verbanddoos nog niet bekend is welke hulp er verleend gaat worden).

Eisen aan de inhoud

Het Oranje Kruis stelt zich op het standpunt dat verbanddozen moeten zijn samengesteld op basis van kwaliteit, doeltreffendheid, veiligheid en gebruiksvriendelijkheid. Ook mensen die geen specifieke EHBO of BHV kennis hebben moeten de verbanddoos kunnen gebruiken voor het verzorgen van kleine verwondingen.

De eisen:

- het materiaal moet gebruikersvriendelijk zijn en overzichtelijk opgeborgen;
- het materiaal dient zodanig te zijn samengesteld dat de veiligheid van eerstehulpverlener en slachtoffer zoveel mogelijk gewaarborgd is;
- de inhoud dient voor zover mogelijk te bestaan uit producten die zijn beschreven door (inter)nationale normalisatie-instituten;
- het product voldoet aan de wettelijke eisen aan veiligheid, gezondheid, milieu en consumentenbescherming (CE keurmerk);
- de inhoud en samenstelling moet bij bedrijfsverbandsets voldoen aan eisen van de Arbo-wet;

- het materiaal dient van zodanige kwaliteit te zijn dat het meteen als eindbehandeling kan dienen (bij slachtoffers die niet meer naar een andere hulpverlener hoeven te worden gebracht);
- het materiaal dient van zodanige kwaliteit te zijn dat het gebruikt kan worden bij het verlenen van eerste hulp aan slachtoffers die daarna naar een andere hulpverlener moeten worden gebracht. Het materiaal mag daarbij de beoordeling van de professionele hulpverlener niet hinderen (duoderm bijvoorbeeld is daarom niet toegestaan). Zalfkompresen /vette gazen mogen om dezelfde reden alleen gebruikt worden bij schaafwonden en niet bij brandwonden.

Eisen verbanddoos

Er worden geen eisen gesteld aan de vorm waarin verbandsets kunnen verschijnen. Wel is het advies alle sets in een verbanddoos met wandklem te leveren, die op een bereikbare plaats opgehangen kan worden. Tassen dienen spatwaterdicht te zijn. Bij gebruik in een waterrijke omgeving kan voor waterdichte koffers worden gekozen.

De eisen:

- de bedrijfsverbanddoos moet binnen handbereik zijn (binnen een halve minuut beschikbaar zijn);
- de bedrijfsverbanddoos moet voorzien zijn van een houder waarmee hij duidelijk zichtbaar aan de muur kan worden bevestigd en dient eenvoudig te openen te zijn;
- de bedrijfsverbanddoos dient regelmatig, doch tenminste ieder half jaar gecontroleerd te worden op manco's en gebreken, ontbrekende inhoud en houdbaarheid van de producten. Het verdient de aanbeveling om een vast persoon met deze taak te belasten;
- de beschreven inhoud is een minimumpakket; de doos dient voldoende ruimte te hebben om op basis van specifieke risico's of ervaringen al naar gelang de bedrijfssituatie te worden uitgebreid;
- de doos dient te zijn voorzien van een duidelijke gebruiksaanwijzing en een beknopte actuele instructie hoe te handelen bij verschillende ongelukken.

Pleisters worden veel gebruikt. Om te voorkomen dat de verzegeling van de verbanddoos vaak verbroken wordt, mogen pleisters apart gehouden worden, bijvoorbeeld in een pleisterdispenser.

Optioneel aan de sets

Nieuw binnen de verbandrichtlijnen is ook de term 'optioneel'. Materialen die onder optioneel worden genoemd hoeven niet verplicht aanwezig te zijn in de verbanddoos. Ze worden echter wel genoemd en waar nodig uitgewerkt in Verbandleer.

Er zijn vele nieuwe materialen op de markt, waardoor de hulpverlening verbeterd zou kunnen worden. De kosten spelen een rol of deze materialen ook gebruikt gaan worden. Van sommige materialen lijken de kosten hoog, maar ze besparen op andere plaatsen weer. Celox is zo'n product. Dit middel heeft een sterk bloedstelpende en antibacteriële werking. Het middel is zo effectief dat het geven van één of meerdere infuuszakken met bloed kan worden uitgespaard. Celox misstaat niet in de grootschalige hulpverlening / rampenopvang. Het bedrijf is ook bezig met de ontwikkeling van pleisters met diezelfde bloedstelpende en antibacteriële werking. Dit is mogelijk voor de eerstehulpverlening een waardevolle aanvulling in de toekomst.

Vacuüm verpakte materialen zijn ruimtebesparend. Kerlix is een groot en goed absorberend gaas, dat ook vacuüm verpakt aangeleverd kan worden, waardoor deze beter in een verbanddoos past.

Goedkeuring

Voor goedkeuring en logoplaatsing wordt door de leverancier een nieuwe verbanddoos aan Het Oranje Kruis aangeboden. De controle bestaat daarop de aanwezigheid, aantallen en kwaliteit van de materialen aan de hand van de checklist. In ieder geval moet er op de verpakking of op het materiaal zelf CE vermeld staan.

Andere aandachtspunten zijn:

- wordt het gelijk duidelijk om welk product het gaat
- is het duidelijk hoe het materiaal uit de verpakking gehaald moet worden
- ging dat eenvoudig
- vertoont het materiaal gebreken (bijvoorbeeld pluizen de gazen, geeft de zwachtel voldoende steun)
- knippen de scharen eigenlijk wel door kleding

Als de inhoud voldoet, wordt een goedkeuringsnummer aan de verbanddoos toegekend. De letters VP gaan vooraf aan de goedkeuringsnummers voor de Basisverbandset. De letters VS gaan vooraf aan de goedkeuringsnummers voor de Evenementen/Sport verbandset. VB staat voor de goedkeuringsnummers van de Bedrijfsverbandset.

Een erkenning van de verbandset impliceert dat de inhoud steekproefsgewijs wordt getest door Het Oranje Kruis.

Verbandsets die niet erkend zijn kunnen gevuld zijn met materiaal dat niet aan de beschreven eisen voldoet. Omdat dit materiaal van mindere kwaliteit is, zal het ook gunstiger geprijsd kunnen zijn.

De controle is gericht op nieuw aangeleverde verbanddozen; er is dus geen garantie dat de inhoud van in omloop zijnde verbanddozen aan de richtlijnen voldoet en/of verlopen artikelen bevat.

Verlopen van de goedkeuring

Het kan zijn dat een eens goedgekeurde verbanddoos niet meer voldoet; dit is de situatie na herziening van de verbandrichtlijnen en na wijziging in eerstehulphandelingen. Wijzigingen in eerstehulphandelingen komen met enige regelmaat voor. Aangezien deze van belang zijn voor de kwaliteit van de hulpverlening, dienen de leveranciers een recent stappenplan (Eerste Hulp Instructie) in de verbanddozen toe te voegen. Het stappenplan is te downloaden op www.hetoranjekruis.nl en vrij te gebruiken.

Bij een nieuwe uitgave van het stappenplan worden de leveranciers hiervan op de hoogte gesteld. Het is verstandig om niet met al te grote voorraden te werken, zodat vlot ingesprongen kan worden op eventuele wijzigingen.